

Vzniká nový americko-pákistánský vztah

NI nationalinterest.org/feature/new-us-pakistan-relationship-emerging-206135

22. ledna 2023

Americko-pákistánské vztahy se uzdravují. Není jasné, jak daleko půjdou nebo kam směřují, ale obě strany se chtějí posunout vpřed po deseti letech sporů, které přivedly vztah k jednomu z nejnižších bodů v historii.

Problémové zasnoubení

V posledních dvou desetiletích vztah mezi USA a Pákistánem odvozoval své silné a slabé stránky především z války v Afghánistánu. Pákistán poskytl americké armádě kritickou logistickou podporu a cenné zpravodajské informace, za což získal významnou americkou pomoc a bezpečnostní pomoc. Ale neúspěch Washingtonu v Afghánistánu způsobil, že pomoc Pákistánu byla marná. A protože Pákistán utrpěl velkou ránu z války, americká pomoc Islámábádu se stala bezvýznamnou.

Úspěšné úsilí Pákistánu přivést Taliban k jednacímu stolu se také stalo nepodstatným, protože hluboce chybná jednostranná dohoda Trumpovy administrativy pomohla Talibanu vyhrát politickou bitvu bez vojenského vítězství. Radost bývalého pákistánského premiéra Imrana Khana nad vítězstvím Talibanu a kritika americké politiky v amerických médiích přidaly urážku ke zranění a vyvolaly ve

Washingtonu odpor. Republikáni v Senátu ventilovali svůj hněv tím, že znovu obvinili údajné útočiště Talibanu v Pákistánu z neúspěchu v Afghánistánu a pohrozili sankcemi proti Islámábádu.

Přesto převládaly chladnější hlavy a škody byly pod kontrolou. Na slyšení v Kongresu v září 2021 ministr zahraničí Antony Blinken řekl, že v budoucnu se Washington bude dívat nejen na „úlohu, kterou Pákistán hrál za posledních 20 let, ale také na roli, kterou bychom chtěli vidět hrát v nadcházejících letech“. let a co bude k tomu zapotřebí“.

Přetvoření vztahu

S válkou v Afghánistánu ve zpětném zrcátku a Khanem, který už není u moci, se Spojené státy a Pákistán vracejí z propasti a hledají nový smysl svého vztahu. Realita je taková, že během téměř sedmi desetiletí americko-pákistánských vztahů se obě země k sobě i přes nedostatek kontinuity a strategického konsensu neustále vracely. Dokonce ani jejich problematické střetnutí po 11. září nebylo bez velkých úspěchů, protože Pákistán poskytl kritickou vojenskou a zpravodajskou podporu americkému úsilí oslabit Al-Káidu a prosadit americkou a globální bezpečnost. Bezpečnostní výzvy přetrvávají, stejně jako potřeba spolupráce Washingtonu s Pákistánem, pro kterou po stažení Američanů z Afghánistánu neexistuje žádná alternativa .

Ale pryč jsou dny, kdy se Spojené státy mohly vrátit a znovu nastartovat vztah, jako by se nic nestalo, dokud byly pryč. Pákistán je již dlouho v zajetí antiamerikanismu, podněcovaný obrazem Ameriky jako nespolehlivého spojence, který manipuloval pákistánským politickým systémem ve svůj prospěch, obraz dále roznícený Khanova obviněními, že se Washington spíkl, aby byla jeho vláda odstraněna, což je nepodložené, ale přesvědčivé ke své základně.

Spojené státy a Pákistán si nyní uvědomují, že pokud mají být jejich vazby oživeny, musí být udržitelné, vzájemně výhodné a mít veřejnou podporu. Podnět k oživení přišel z obou stran, ačkoli iniciativa mohla přijít z Washingtonu, který se konečně zaměřuje na Pákistán, osvobozený od války v Afghánistánu a možná strategickou pauzu kvůli ambivalenci Indie ohledně ruské invaze na Ukrajinu. Je zřejmé, že indických zájmů v Rusku je mnoho a přetrvají. Indie skutečně preferuje „vícestranné uspořádání“.

American Multi-Alignment?

Mohlo by toto opětovné zapojení do Pákistánu být vlastní mnohostrannou dohodou Washingtonu? Pro začátek loni v září Washington oznámil potenciální prodej letounů F-16 za 450 milionů dolarů do Pákistánu přes námitky Indie. Zatímco Indie zůstane kritickou součástí americké indicko-pacifické strategie, ústřední postavení Indie v politice USA v jižní Asii nemusí být v zájmu Washingtonu.

Washington má důležité podíly v Pákistánu, kde potřebuje nezávislou politiku, která si stojí sama za sebe. Pákistán je na soutoku mnoha amerických zájmů a zájmů, které nemohou být diktovány pouze indicko-pacifickou strategií, jako je Čína, Rusko, Taliban, boj proti terorismu, nešíření jaderných zbraní, jaderná bezpečnost a změna klimatu. V každém případě, jak poznamenává Raja Mohan , „Pákistán zaujímá životně důležitou část nemovitosti, která leží mezi subkontinentem, Íránem, Arábií, Střední Asií, Ruskem a Čínou, a je příliš důležitá na to, aby byla izolována.“

Přehodnocení v Pákistánu

Pákistán také přehodnocuje vztah. Zejména u vládnoucího establishmentu roste názor, že rostoucí ekonomické potíže země, rostoucí problémy s vnitřní stabilitou a pokračující vnější bezpečnostní hrozby vyžadují dobré vztahy s Washingtonem, zejména proto, že Čína nemusí být odpovědí na všechny problémy

Islámábádu (ani by nemělo být). Vztah mezi USA a Pákistánem však již nemůže být založen na rentiérském modelu, který jej do značné míry definoval od počátečního angažmá obou stran v letech 1954 až 1965, kdy Spojené státy ke cti posílily pákistánské obranné schopnosti a potenciál hospodářského rozvoje. rozvoje, nabízí zásadní pomoc při stabilizaci emergentního stavu.

Ale od té doby to není Pákistán, ale jeho služby, které jsou pro Washington důležité. A Islámábád dovolil Washingtonu zahrát si na mocenskou nerovnováhu a strukturální slabost svého systému založeného na elitách a stát se vnějším pilířem pro udržení systému. Tak se rozvinula spoluzávislost mezi dvěma zeměmi, které sloužily chybným politikám na obou stranách, vzájemně se stavěly k tomu, aby odvracely vinu za vlastní selhání a zvyšovaly spory ve vztahu.

Tato smlouva, stejně jako tradiční role Islámábádu jako doplňku amerických válek, která se ukázala být pro pákistánské zájmy drahá, byla v očích pákistánské veřejnosti zdiskreditována. Vzhledem k ekonomické zranitelnosti země a politické nestabilitě se nyní v Islámábádu stále častěji mluví o zahraniční politice „geo-ekonomiky“, pro kterou by byla důležitá regionální stabilita a přeorientovaný vztah se Spojenými státy. Pákistán s vědomím, že vysoce profilovaný vztah pomoci se Spojenými státy není v současnosti ani možný, ani žádoucí, má zájem o investice, obchod a podporu v mezinárodních finančních institucích, zejména v Mezinárodním měnovém fondu. Spojené státy jsou shodou okolností největším obchodním partnerem Pákistánu a vývozní destinací.

Širší kontext

Pákistán si přeje rozšířit rozsah a rozsah vztahů, ale priority Ameriky zůstávají omezené – zaměřené na Čínu a Afghánistán/terorismus – i když Washington může tyto priority sledovat v širším kontextu. Spojené státy nemají v Pákistánu zásadní ekonomické zájmy, ale jejich ekonomické vazby s Islámábádem mohou být důležité pro realizaci jejich tamních cílů. Diskutuje se o mnoha oblastech

potenciální spolupráce, včetně energetických technologií, zemědělství a IT. Washington chce pomoci i ve zdravotnictví a školství. Celkově vzato může být Pákistán, který je bezpečný a ekonomicky a politicky stabilní, klíčem k dosažení bezpečnostních a strategických cílů USA v regionu.

Posuny pákistánské politiky, včetně jeho aspirací na geoekonomiku a lepší vztahy se Spojenými státy, a jeho proklamovaná touha usilovat o mírové vztahy s Indií, jsou v souladu s širšími cíli Ameriky v jižní Asii. Samozřejmě, že Washington byl vždy pro mír mezi Indií a Pákistánem – i když nikdy neudělal mnoho pro jeho prosazování mimo příležitostné řešení krizí – ale nyní se více zajímá o stabilitu kvůli své indicko-pacifické strategii. Washington může také doufat, že americká alternativa může omezit pákistánsko-čínské vztahy a dále prosazovat svou regionální strategii.

Washingtonské PR úsilí

Washington si ale uvědomuje, že pokud se chce znovu zapojit do Pákistánu, bude se muset potýkat s všudypřítomným antiamerikanismem v zemi. V důsledku toho se Amerika bezprostředně soustředí na akce, které jsou v Pákistánu předmětem velkého veřejného zájmu, jako je jeho hojně propagovaná pomoc při povodních a pomoc při rekonstrukci. A ve svých prohlášeních a skutcích Spojené státy vzbuzují dojem, že se nevrací do Pákistánu, aby prosazoval svou vlastní agendu kupováním přátelství, která prospívají elitě, ale ubližují lidem. Místo toho začalo sledovat „sdílené zájmy“. Proto se zaměřujeme na boj proti terorismu. Pákistán se opět stal obětí teroru a partnerem v boji proti teroristickým skupinám, které posílil návrat Talibanu.

Pákistán utrpěl v roce 2022 1007 teroristických útoků, které vedly především Tehrik-i-Taliban Pákistán a Islámský stát Chorasán. Na tiskové konferenci v prosinci mluvčí ministerstva zahraničí Ned Price poznamenal: „Navázali jsme partnerství s našimi pákistánskými přáteli, abychom jim pomohli tuto výzvu zvládnout. Jsme připraveni

pomoci, ať už s touto rozvíjející se situací nebo v širším měřítku." Pákistán podle něj zůstává důležitým bezpečnostním partnerem: „Usilujeme o silné partnerství s Pákistánem v oblasti boje proti terorismu a očekáváme trvalou akci proti všem militantním a teroristickým skupinám. Těšíme se na společné úsilí o odstranění všech regionálních a globálních teroristických hrozeb.

Před komentáři ministerstva zahraničí navštívil náčelník amerického ústředního velení generál Michael „Erik“ Kurilla hranici mezi Torkhamem a Afghánistánem a ocenil úspěchy Pákistánu v boji proti terorismu. Během setkání s pákistánským vojenským vedením Kurilla diskutoval také o posílení jejich mezivojenských vztahů.

Washington také podniká další kroky, které jsou populární. Nedávno schválený souhrnný balíček 1,7 bilionu dolarů zahrnuje 200 milionů dolarů na podporu rovnosti žen a mužů v Pákistánu, což je dvacetinásobný nárůst od roku 2020.

Spojené státy navíc podnikají kroky, aby uklidnily pákistánské obavy, že jejich mimořádné vztahy s Indií diktovaly politiku USA vůči Pákistánu. V komentáři ke vztahům s Indií a Pákistánem Price řekl : „Každý z nich je pro nás a pro propagaci a sledování společných cílů, které máme s Indií, společných cílů, které máme s Pákistánem, společných cílů, které všichni sdílíme tři“